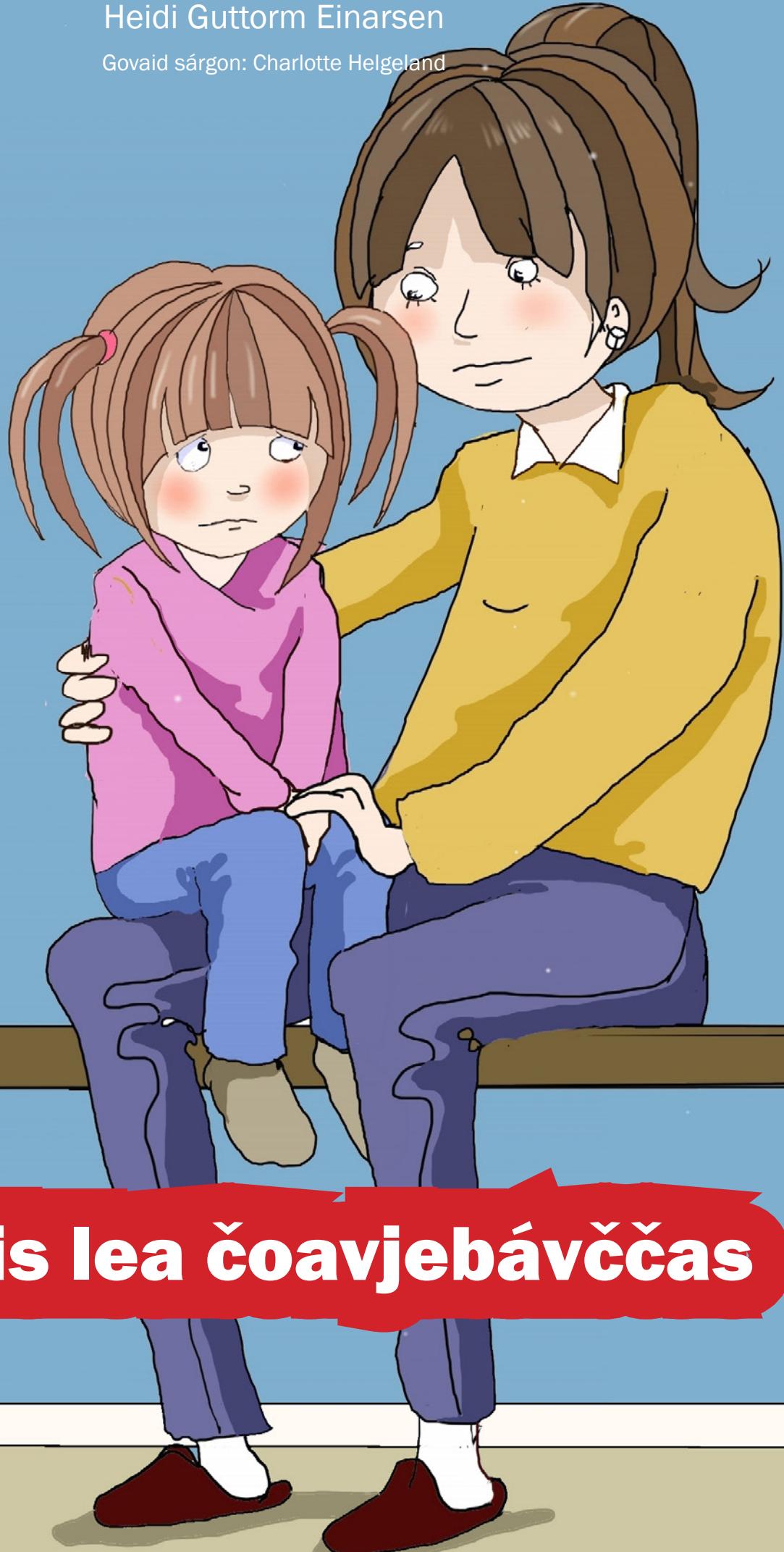

Heidi Guttorm Einarsen

Govaid sárgon: Charlotte Helgeland

Birehis lea čoavjebávččas

Biret lea viđa jahkásaš ja dábálaččat son lea hui movttagis nieida. Muhto otne ii leat nu movtta. Birehis ii leat miella vuolgit mánáidgárdái. Sus lea guhkká čoavji unohastán ja mañimuš áigge dat lea eambbo vel bávččadiš-goahtán. Son ii sáhte ii boraditge iđitborramuša maid eadni lea láhčán beavdái. Vaikke das leat buot dakkár láibesuvllit maidda son liiko; vuovivasmeastu, muorjemeastu ja meađđennjuvddus.

Biret boahtá mánáidgárdái. Doppe bargá Jenny. Jenny dohppe Bireha askái, buorresta ja dadjá movttagis jienain buorre iđit Birehii. Muhto Birehis ii leat nu buorre iđit. Son ii illut ja šatta movtta go boahtá mánáidgárdái. Jenny oaidná ahte Birehis lea juoga maid son smiehttá.

Go Biret lea nuoladan ja veaháš buðaldan bihttáspealuiguin, de Jenny bivdá su fárrui ságastanlatnji.

Doppe Biret čierrugoahátá ja son čierru guhkká. Jenny váldá su askái ja doallá ja vuhtoda su. Dađistaga sihku gatnjaliid ja muitališgoahátá ahte mañimuš áigge lea Aila, gii lea su buoremus ustít, stoahkan dušše Ovllán mánáidgárddis. Soai leaba huksen bircuiguin, čierastaddan ja njoarostaddan. Aila ii leat oaidnán, ii ge hállan, ii ge jearran sus maidege. Son lea báhcán okto sárgut ja hukset legoiguin. Biret dovdá ahte su buoremus ustít Aila lea guođđán su. Son dovdá ahte son ii beasa fárrui čierastaddat, njoarostaddat ja bircuiguin hukset. Danne ii leat šat nu somá vuolgit mánáidgárdái. Sus lea nu čoavjebávččas ahte son ii veaje viegadit, njuik-kodit ja suohtastallat. Muhto dál son dovdagoahátá ahte čoavjebávččas váidu veahá.

Jenny čohkká ja guldala maid Biret muitala. Son ádde ahte Birehis lea váivi, lossat ja ahte son morašta buoremus ustibis. Ságastallanbottus mánáidgárddis sii háleštit dan birra manne muhtimin sáhttá dovdat ahte ii beasa fárrui. Sii ságastit dan birra ahte galgá muitit bovdet buohkaid fárrui go áigu stoahkat dahje jos fuomáša muhtin stoahká okto. Sii ságastit maid dan birra ahte galgá muitalit jos muhtin láhtte fasttet earáiguin.

Go beassá muitalit ja ságastit earáiguin dan birra maid dovdá, de mannet čoavjebákčasat eret. Aila ja Biret stoahkaba fas ovttas. Muhto Biret sáhttá dál stoahkat maiddái Ovlláin, Jovnnain, Ristenin ja Elsen. Go mii buohkat muitit bovdet buohkaid fárrui stoahkat, de šaddá ollu somát buohkaide mánáidgárddis.

Pedagogalaš bagadeapmi

Ságastehket mánáiguin dan birra man dehálaš lea ahte mii buohkat il-ludit boahtit mánáidgárdái juohke beaivve. Muhtimin mii dovdat ah-kidisvuodja, láittasvuodja ja morraša. Dalle fertet mii hállat/hupmat dan birra. Lea áibbas lunddolaš ahte muhtumin dovdá váivvi, morraša, láittasvuodja, bahávuodja ja morraša. Ii oktage leat álo ilus ja movtta, muhto mii galgat hállat ja čielggadit ja geahččalit veahkehít guđet guimmiid go mii dovdat morraša, váivvi ja oktonasvuodja.

Jos mánná dovdá ahte son mánáidgárddis olguštuuvvo ja givssiduvvo, de lea dehálaš sirdit ovddasvástádusadovddu ja “siva” mánás eret. Sivva lea, ja galgá sirdojuvvot rávisolbmuiide ja mánáidgárdái ja čielgasit galgá kom-muniserejuvvot sihke mánnái ja váhnemiidda gean dat lea sivva ja ovd-dasvástádus givssideami eastadir ja bissehit. Muđui sáhttá mánná dovdat dat lea su iežas “sivva” ja ovddidit fuones iešgova ja guottuid iežas ektui mat sáhttet bistit guhkes áiggi, soaitá eallinagi.

Mánáid galgá ávžžuhit dieđihit jos sii dovdet dahje oidnet earáid geat ol-guštuuvvojít ja givssiduvvojít. Dalle sáhttá neavvut givssideaddji ja veahkehít su gii givssiduvvo. Mánáin leat máŋgii alcceaset buorit evttohusat ja oidnet áššiid maid bargit ja rávisobmot eai oainne ja fuomáš. Mánát sáhttet maid evttohit/digaštallat man láhkai bargit sáhttet buoremusat veahkehít.

Givssideapmi lea fáddá maid ii leat ávki dušše oktii dahje guktii jagis ságastit. Dainna ferte bargat juohke beaivvi mánáidgárddis.

